

פרק 218 – סליקת שיקים במטבע חוץ

1. הגדרות

כהגדרתו בהוראות הבנקאות (שירות ללקוח) (מועד זיכוי וחיוב בשיקים), התשנ"ב-1992 ;	בפרק זה – "יום עסקים בנקאי"
יום עסקים בנקאי, שבו מבוצעים זיכויים וחיובים בחשבונות הבנק באותו מטבע חוץ, שבו נקוב השיק ;	"יום עסקים במט"ח"
שיק שסכומו נקוב במטבע חוץ, המשודך על סניף מקומי של בנק (לרבות סניף מקומי של בנק זר) והמוצג על ידי בנק מקומי אחר בישראל (לרבות סניף מקומי של בנק זר). שיק יכול להיות שיק בנקאי או שיק של לקוח הבנק.	"שיק"

2. תחולה

2.1. הנהלים של כללי המסלקה, יחולו על סליקת השיקים במט"ח בכפיפות לאמור בפרק זה, וכל עוד אין סתירה בין האמור בפרק זה לפרקים האחרים.

2.2. רשימת הבנקים המשתתפים בהסדר זה מוצגת בנספח 307⁷⁷.

2.3. על אף האמור לעיל, הנהלים לפי פרק זה לא יחולו על שיקים המשוכים על חשבונות בסניפי בנקים בבורסה היהלומים (חשבונות חנ"י) ואשר יוצגו בסניפים אלה (המפורטים בנספח 308).

3. הכנת השיקים לסליקה

3.1. מרכז הבנק המציג יטביע את השיקים בחותמת סליקה, הנושאת תאריך של יום הצגת השיק במסלקה.

3.2. השיקים ימוינו לקבוצות לפי סוגי מטבע.

לכל קבוצה / מטבע תצורף דרישת תשלום על הסכום הכולל, בהתאם.

3.3. דרישות התשלום יהיו על פי טופס 309.

4. ניהול הסליקה והתחשבנות

4.1. הצגת השיקים

מרכז הבנק המציג יציג למרכז הבנק המקבל את השיקים באמצעות סבב בלדרות יומי בין מקומות הריכוז של כל בנק.

סבב הבלדרות יכול את כל החומר הרלוונטי, לרבות כתבי שיפוי וכיו"ב.

4.2. קבלת השיקים על ידי מרכזי הבנקים הנמשכים

⁷⁷ עודכן לפי חוזר מ/ 953- שינויים בכללי המסלקה.

מרכז הבנק המקבל יאשר לבלדר בחותמת "נתקבל" את קבלת הממסרים, כמפורט בנספח 310. החותמת תהווה אסמכתה לצורך קביעת ערך קבלת השיקים במרכז הבנק המקבל, לפי מועד קבלת השיקים, כמפורט להלן:

(א) כל החומר בעניין שיקים, שיגיע למרכז הבנק המקבל עד השעה 12:00 באותו יום עסקים בנקאי (להלן מועד המסירה)⁷⁸, יישא חותמת "נתקבל" של אותו יום, וערך קבלת השיקים במרכז הבנק המקבל יהיה תאריך החותמת.

(ב) חומר שיגיע למרכז הבנק המקבל לאחר מועד המסירה יוטבע בחותמת "נתקבל אחה"צ" כמפורט בנספח 310, וערך קבלת השיקים במרכז הבנק המקבל יהיה יום העסקים הבנקאי הבא.

4.3. התחשבנות ומועדי זיכוי

מרכז הבנק המקבל יזכה את מרכז הבנק המציג בסכום כולל של השיקים, שאושרו לתשלום, לפי סוגי המטבעות ובהתאם לדרישת התשלום. סכום הזיכוי יהיה שווה לסכום המופיע בדרישת התשלום, בניכוי סכום השיקים המוחזרים.

מרכז הבנק המקבל ישלח למרכז הבנק המציג הודעת זיכוי של חשבון הבנק המציג אצל הקורספונדנט באמצעות סוויפט.

מועד משלוח הזיכוי בסוויפט יהיה יום העסקים הרביעי במט"ח מיום העסקים הבנקאי בו נתקבלו השיקים במרכז הבנק המקבל.

ערך הזיכוי בבנק המציג והחיוב בבנק המשך יהיה על פי סוג המטבע בהתאם לאמור להלן:

(א) בדולר של ארה"ב – תאריך משלוח הזיכוי בסוויפט;

(ב) בשאר המטבעות – יום עסקים במט"ח לאחר תאריך משלוח הזיכוי בסוויפט.

5. החזרות

5.1. אם בנק אינו נכון לכבד שיק במטבע חוץ אשר הוצג לו, מאחת הסיבות המפורטות בנספח 305 סעיף ה', הוא רשאי להחזירו תוך ציון סיבת החזרה, ואם יש יותר מסיבה אחת – תוך ציון כל הסיבות.

5.2. בנק רשאי להחזיר שיק במט"ח עד 6 ימי עסקים בנקאיים מיום קבלת השיק במרכז הבנק המקבל, ובלבד שהודיע על החזרה באמצעות פקס וטלפון לבנק המציג עד ל-4 ימי עסקים בנקאיים במט"ח מיום קבלת השיק האמור.

5.3. הודעות על עיכובים (כמפורט בפרק 206 לכללי המסלוקה) תימסרנה למוקדי הברורים.

6. אי התאמות בהצגה

6.1. שיק חסר

(א) בנק מקבל המקבל דרישת תשלום ללא השיק, יודיע על הליקוי לבנק המציג באותו יום טלפונית ובפקס.

⁷⁸ בימי ו' וערבי חגים עד השעה 11.00, ובערב ראש השנה עד השעה 10.00

(ב) הבנק המקבל יערוך טופס החזרה בסכום השיק החסר. נוסף על כך ידרוש (בטופס) מהבנק המציג שיציג כתב שיפוי בגין השיק החסר בהתאם לנוסח כתב שיפוי אחיד כמפורט בנספח 311.
אם יוצג כתב שיפוי חתום על ידי מנהל מוסמך בגין השיק החסר כאמור, כתב השיפוי ייחשב כממסר סליקה במט"ח, ומניין הימים לעניין זיכוי והחזרה יחל מהיום שבו יתקבל כתב השיפוי במרכז הבנק המקבל.

6.2. שיק עודף

(א) המקבל שיק עודף, שאינו מיועד לו ואינו כלול בדרישת התשלום, יודיע על כך למציג טלפונית, באותו יום, ויתאם איתו את החזרת השיק. החזרת השיק תבוצע בציון מועד קבלתו, בצירוף טופס כמפורט בנספח לכללי המסלוקה.
(ב) המקבל שיק עודף המיועד לו, ואשר אינו כלול בדרישת התשלום, יודיע על הליקוי למציג באותו יום טלפונית ובפקס, וידרוש מהבנק המציג, שיציג דרישת תשלום בגין השיק העודף.
מניין הימים לעניין זיכוי והחזרה של שיק עודף, המיועד למקבלו, יחל מהיום שבו התקבל השיק במרכז הבנק המקבל (ולא ביום קבלת דרישת התשלום).

6.3. אי התאמות בסכום

בנק מקבל המקבל שיק שסכומו אינו זהה לסכום בדרישת התשלום, ישלח באמצעות פקס תצלום השיק למציג ויודיע לו באותו יום כי הזיכוי הכולל או ההחזרה יבוצעו על פי סכום השיק המקורי.